

Starobní důchod

1. Kdo má nárok na důchod?

- a) každý, kdo byl pojištěn nejméně 25 let a dosáhl důchodového věku nebo
- b) byl pojištěn nejméně 15 roků a dosáhl 65 let věku.

2. Jaký je důchodový věk?

Věk odchodu do důchodu ukazuje následující tabulka podle ročníku

Věk odchodu do důchodu														
R_n (rok naroz.)	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954
muži	61	61+2	61+4	61+6	61+8	61+10	62	62	62	62	62	62	62	62
ženy	bezdětné	58	58+4	58+8	59	59+4	59+8	60	60+4	60+8	61	61	61	61
	1 dítě	56+8	57	57+4	57+8	58	58+4	58+8	59	59+4	59+8	60	60	60
	2 děti	55+4	55+8	56	56+4	56+8	57	57+4	57+8	58	58+4	58+8	59	59
	3-4 děti	54	54+4	54+8	55	55+4	55+8	56	56+4	56+8	57	57+4	57+8	58
	5 a více	53	53	53+4	53+8	54	54+4	54+8	55	55+4	55+8	56	56+4	56+8

2. Jaký je důchodový věk?

Pokud žena vychovala 1 dítě, snižuje se důchodový věk o 1 rok, u 2 dětí o 2 roky, u 3 nebo 4 dětí o 3 roky a u 5 a více dětí o 4 roky. Důchodový věk se až do roku 2006 každoročně zvyšuje o 2 měsíce u mužů a 4 měsíce u žen. Po 31. 12. 2012 tak bude důchodový věk činit:

- u mužů 63 let
- u žen
 - ◆ 59 let, pokud vychovaly alespoň 5 dětí
 - ◆ 60 let, pokud vychovaly 3 nebo 4 děti
 - ◆ 61 let, pokud vychovaly 2 děti
 - ◆ 62 let, pokud vychovaly 1 dítě
 - ◆ 63 let

3. Jaká je výše důchodu?

Důchod se skládá ze 2 částí:

- základní výměry - pevná částka ve výši 1 470 Kč měsíčně
- procentní výměry - 1,5 procenta z výpočtového základu za každý celý rok pojištění, min. 770 Kč měsíčně

Příklad na výpočet starobního důchodu pro rok 2006

Platný výpočet provádí pouze ČSSZ (Česká správa sociálního zabezpečení) na základě celkové doby vaší zaměstnanosti a vašich celkových příjmů od r.1986. O tom je ČSSZ průběžně informována vašimi zaměstnavateli.

Zadání pro výpočet důchodu

Růžena Švábenská, narozená 5. 6. 1947, žádá v roce 2006 o důchod. Vychovala 1 dítě, byla nepřetržitě zaměstnána do 28. 2. 2006 (celkem odpracovala 40 let a 100 dní). Vypočtete na základě uvedených údajů její starobní důchod.

1. krok – Určení věku odchodu do důchodu a data nároku na odchod do důchodu DAT

a) Věk odchodu do důchodu

$V_d = r + m$ (roky + měsíce) určíme podle roku narození R_n ůženy z následující tabulky.

Věk odchodu do důchodu														
R_n (rok nar.)	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
muži	61+4	61+6	61+8	61+10	62	62+2	62+4	62+6	62+8	62+10	63	63	63	63
ženy	bezdětné	58+8	59	59+4	59+8	60	60+4	60+8	61	61+4	61+8	62	62+4	62+8
	1 dítě	57+4	57+8	58	58+4	58+8	59	59+4	59+8	60	60+4	60+8	61	61+4
	2 děti	56	56+4	56+8	57	57+4	57+8	58	58+4	58+8	59	59+4	59+8	60
	3-4 děti	54+8	55	55+4	55+8	56	56+4	56+8	57	57+4	57+8	58	58+4	58+8
	5 a více	53+4	53+8	54	54+4	54+8	55	55+4	55+8	56	56+4	56+8	57	57+4

V = 58 let a 8 měsíců

1. krok – Určení věku odchodu do důchodu a data nároku na odchod do důchodu DAT

b) Datum nároku na odchod do důchodu

(DAT) = datum narození + věk odchodu do důchodu

DAT = 5. 6. 1947 + 58 let a 8 měsíců = 5. 2. 2006

2. krok – Určení celkové doby zaměstnanosti DOBAz

Celková doba zaměstnanosti se určuje jako součet všech dnů, po které jste byli zaměstnání včetně dovolených (i mateřských), nemocenských dávek, úspěšně absolvovaných učilišť a středních i vysokých škol, vojenské prezenční služby.

DOBAz = 14 700 dní

3. krok - Výpočtový základ (VZ)

Pro určení výpočtového základu pro důchod musíme provést v tomto pořadí následující kroky:

- a) **Současná hodnota hrubého ročního příjmu**
- b) **Průměrný denní příjem P_d za celou dobu zaměstnání**
- c) **Osobní vyměřovací základ (OVZ)**

3. krok - Výpočtový základ (VZ)

a) Současná hodnota hrubého ročního příjmu

Pro odchody do důchodu od 1. 1. do 31. 12. 2006 se započítávají pouze příjmy v letech 1986 až 2005 (bez roku 2006!). V následující tabulce jsou **koeficienty přepočtu** pro rok 2006, kterými se přepočítává nominální roční příjem na současnou hodnotu.

3. krok - Výpočtový základ (VZ)

Tabulka výpočtu vyměřovacího příjmu				
rok	vyloučené dny	hrubý roční příjem	koefficient přepočtu	přepočtený hrubý roční příjem
1986		50 000	6,3539	317695
1987		52 000	6,2237	323632,4
1988		57 000	6,085	346845
1989	20	58 000	5,941	344578
1990		63 000	5,7313	361071,9
1991	10	69 000	4,9665	342688,5
1992	5	71 000	4,0553	287926,3
1993		77 000	3,2376	249295,2
1994		90 000	2,731	245790
1995		105 000	2,3046	241983
1996	20	130 000	1,9464	253032
1997		145 000	1,7608	255316
1998		155 000	1,6106	249643
1999		161 000	1,4882	239600,2
2000		182 000	1,3961	254090,2
2001		194 000	1,2864	249561,6
2002		200 000	1,1987	239740
2003		208 000	1,1231	233604,8
2004		214 000	1,0532	225384,8
2005		220 000	1	220000
Celkem	Uvd = 55	-	Upp =	5481477,9

Vyloučené dny.....
*dny, kdy Růžena
 neplatila pojistné
 (neplacené volno,
 nemoc).*

3. krok - Výpočtový základ (VZ)

Hrubý roční příjem násobíme pro každý rok příslušným **koeficientem přepočtu**, čímž dostaneme přepočtený roční hrubý příjem. Součtem všech těchto příjmů dostaneme úhrn přepočtených příjmů Upp (Kč). Součtem všech **vyloučených dob** dostanete úhrnnou vyloučenou dobu Uvd (dny).

3. krok - Výpočtový základ (VZ)

b) Průměrný denní příjem Pd za celou dobu zaměstnání,
tj. za 7305 dnů (roky 1986 až 2005):

$$Pd = Upp / (7305 - Uvd)$$

$$Pd = 5481477,9 / (7305 - 55) = 756.06 \text{ Kč}$$

3. krok - Výpočtový základ (VZ)

c) Osobní vyměřovací základ (OVZ)

Pd násobíme průměrnou délkou měsíce v roce (30,4167 dnů), čímž dostaneme **osobní vyměřovací základ OVZ** (průměrný přepočtený měsíční příjem).

$$\text{OVZ} = \text{Pd} \times 30,4167$$

$$\text{OVZ} = 756 \times 30,4167 = 22997,03 \text{ Kč}$$

3. krok - Výpočtový základ (VZ)

Výpočtový základ (VZ)

Z vypočítané částky OVZ se do **výpočtového základu VZ** započte plně částka do 9 100 Kč, z částky od 9 101 do 21 800 jen 30 % a z částky přesahující 21 800 jen 10 % (platí jen pro rok 2006!), viz následující tabulka.

Vyměřovací základ	
pro osobní vyměřovací základ OVZ	výše výpočtového základu VZ
do 9 100 Kč	$VZ = OVZ$
od 9 101 do 21 800 Kč	$VZ = 9\,100 + (OVZ - 9\,100) \times 0,3$
nad 21 800 Kč	$VZ = 12\,910 + (OVZ - 21\,800) \times 0,1$

$$VZ = 12910 + (22997 - 21800) \times 0,1 = 13029,7 \text{ Kč}$$

4. krok – Procentuální část důchodu DUCHp

Určí se tak, že za každý celý rok doby zaměstnanosti DOBAz (podle druhého kroku výpočtu) se DUCHp navýší o 1,5 % z hodnoty výpočtového základu VZ, tedy:

$$\text{DUCHp} = \text{celé číslo z podílu (DOBAz / 365)} \times 0,015 \times \text{VZ}$$

$$\text{DUCHp} = (14700 / 365) \times (0,015 \times 13029,7) = 7818 \text{ Kč}$$

5. krok - Celková výše důchodu

Celková výše důchodu se určí jako součet procentuální části důchodu (= DUCHp viz výpočet výše) a základní výměry 1 470 Kč.

Celková výše důchodu Růženy Švábenské

$$1470 + 7818 = \underline{9288 \text{ Kč}}$$